

ЗАМАНИ

Газета издаётся на балкарском языке с 1924 года

Интернет-версия: zamankbr.ru

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Байламлыкыла

БИРГЕ ИШЛЕУНЮ АТЛАМЛАРЫ

Къабарты-Малкъар Тула область бла бирге ишлеуно кенгерте барады. Бу кюнледе республикадан бир къауум адам **Юрий Кокову** башчылыгында анда болганды.

Бизни делегациягъа бир-бир министрстволаны бла ведомстволаны, Сатыу-алуу-промышленность палатаны, Предпринимательеге болушууно фондуну, уллу промышленность, эл мюлк эмда къурулуш предприятяланы, жарашдырычу производстволаны, курорт эмда туризм сфераланы оночулары, бизнесменле да киргендиле. Тулада эки субъектни да экономика эмда инвестиция онглары туура этилгендиле, областны баш предприятяларына жолочулукъ къураганды.

КъМР-ни Башчысыны бла Тула областны губернаторуну тубешуилеринде уа эки жанына да файдалы болургъа боллукъ ишлеге къаралганды. **Юрий Коков** **Алексей Дюминге** аланы къонакъгъа чакъыргъаны эмда жарыкъ тубегени ючюн жүрек ыразылыгын билдиргенди. Тула область, деп чертгенди ол, Россейни тири айнып баргъан регионларын-дан бириди. Анда къоруулау-промышленность комплекси эм уллу предприятялары орналыдыла, дуня даражалагъа жетген, конкуренциягъа чыдамлы болгъан продукция чыгарылады.

Къабарты-Малкъар а тулачы партнёрлагъа электро-энергетикагъа жараулу бийик технологиялы оборудование, налмас инструментле, цифрли медицина техника бла жараргъа боллукъду. Шендюдон окъуна регионга рентген оборудование, кабель продукция жиберилип турады. Эл мюлк продукция чыгарыу эмда аны тышына

сатыу жаны бла да уллу онгла ачыладыла, артыкъда импортну алышындырыргъа деген борчун толтурууда.

Туризмни айнытыу, солууну, багъыуну къурау жаны бла да бирге ишлеу эки регионна да хайырлыды. Туланы уллу промышленность компанияларыны филиалларын республикада ачарча онгла бардыла.

КъМР-ни Башчысына айлану, губернатор былай чертгенди: «Бююнюлкюде сизни башчылыгыгъыз бла экономикада, эл мюлкде да уллу борчла тамамланыладыла. Туризм ёсюону кыйыматлы амалларын-дан бириди. Сизни миллет адет-тёрелени сакълауда сынауугъуз да бизге бек багъалыды».

Алексей Дюмин промышленность кооперацияны да хайырлыгъа санагъанды. «Биз предприятяларыбызны араларында ол жаны бла байламлыкылагъа къатышыргъа хазырбыз», - дегенди. Губернатор бизнес, маданият, билим беруу, жаш тёлуну юйретуу жаны бла да эки жанлы бирге ишлеуно кючлендире барыргъа кереклисин да чертгенди.

Ол кюн окъуна Къабарты-Малкъар Республиканы бла Тула областны араларында бирге ишлеуно юсюнден Сочи-2018 инвестиция форумда этилген келишимни толтурууну «жол картасына» къол салынганды. Эки регионну да келечилери бу атлам Къабарты-Малкъарны бла Тула областны араларында халланы бютунда кючлендирге себеплик этеригени ышангъанларын билдиргендиле.

**КъМР-ни Башчысыну
Правительствосу
пресс-службасы.**

АЧЫКЪ УШАКЪ

Юрий Коков «Россия-24» каналда Къабарты-Малкъарны бир-бир районларында шендуюгъу болумну юсюнден айтханды

Тюнею Юрий Коков «Россия-24» каналда тюсюнлей эфирде Къабарты-Малкъарны бир-бир районларында халны, байрамлыкыны хаталарын кетериу жаны бла не мадарла этилгенлерин юсюнден билдиргенди.

Бериуню бардыргъан: Сакъ жауунланы хатасындан Къабарты-Малкъарда Элбрусха элген автомобиль жолну эки керге жабаргъа тошгенди. Алгъа Бахсан суу жагъаларындан чыгып жолну бир кесегин басханды, артада уа уллу ырхы да келгенди. Бир ненча эл тыш дуниядан айырылып къалганды. Биз Къабарты-Малкъарны Башчысы Юрий Коков бла тюсюнлей байламлы болуп, андан халны соргъанбыз.

Юрий Александрович, кюнюгю ахшы болсун. Бизни эшитмесиз?

Коков: Сау болугъуз, хау, эшитеме.

Бериуню бардыргъан: Шендую болум къалайды? Жолну тазаларгъа эмда транспорт жюрюп башларча этерге къолдан келгенмиди?

Коков: Хар зат контрольдады. Республикалы комиссия кече, кюн демей ишлеп турады. Жол бир сагъат мындан алгъа тазаланып социалгъанды. 5 июльда да хал ма алай эди. Азау-Прохладный федерал жолну 12 жери суу ашап ойюлгъан эди. Анда дагында ток чыпылнаны бир ненчасы суугъа аугъандыла. Ол затланы тюзетиу терк окъуна къолгъа алынган эди.

Парламент

Депутатла пенсия системада белгиленген торлениуле жанлы болуп къол кетюргендиле

Тюнею КъМР-ни Парламентини кезиуден алгъа бардырылгъан жыйылыуунда депутатла федерал законланы проектлерин сюзгендиле. Ол санда пенсия системагъа кийирге белгиленген жангычылыкылагъа кеслерини эсгертиулерин этгендиле. Битеу да бирге 14 соруугъа къаралганды. Кенгенин спикер **Татьяна Егорова** бардыргъанды.

Аны ача, **Татьяна Борисовна** РФ-ни Къырал Думасы алыкъа солургъа кетмегин белгилегенди. «Парламентни кезиуден алгъа жыйылыуу федерал законлагъа этилген тюзетиуленни сюзере керек болгъаны ючюн чакъырылганды», - деп ангылатханды ол.

Бююнюлкюде республиканы эллерини барысына да ток, суу, газ да чырмаусуз берилип турадыла. Жангыдан салынган хатала бла байламлы уа бир-бир элдеде ток ызланы юсюлген жерлерин жалгъаргъа, 20-дан аслам ююно къаты жел башларын алып кетгенди да, аланы да жангыртыргъа керек боллукъбуз.

Бююню, тамбыла да жауун буз къатыш жауарыгын айтадыла да специалистле, биз ала не къадар аз хата салырча мадарла этебиз, суу жагъаланы бегитебиз, кепюрлени чыпылнын кючлендиребиз. Хар зат да тап болур деп ышанама. Туристлени, ол санда 30-гъа жууукъ тыш къыраллыны, къоркыусуз жерге кечюргенбиз. Алай 3500 турист Минги тауну тийресинде къалгъандыла, солууларын бардырадыла, андан кетерге унамайдыла.

Бериуню бардыргъан: Жержери эмда регион властылагъа шендую болушлукъ керекмиди?

Коков: Билемсиз, биз дайымда байламлыкыда ишлейбиз. Ыразы болгъанымы билдирге сюеме... Былайда дагында бирси кюн Дмитрий Анатольевич Шимал Кавказ жаны бла кеси башчылыкъ этген комиссияны жыйгъанын белгилерге сюеме. Шимал Кавказы ишлери жаны бла министерство, Россейни Президентини СКФО-да толу эркиникли келечиси да дайым халны сорганлай, къайгыргъанлай турадыла. Алайды да, керекли жумушла тийишлисича тамамланыладыла, оноулары бирге этебиз.

Бек башы - кишиге хата жетмегенди. Адамланы барысы да саудула, къалгъанына уа мадар табылыр. Жарсыугъа, быллай ишледе бизге сынау жыйышдырыгъа тошгенди, ол себепден халны тюзетирге къолубуздан келликди.

Бериуню бардыргъан: Синоптикле уа кюнню халны юсюнден не айтадыла? Жангы табигытат къыйынлыкылары сакъларгъа керекмиди?

Коков: Жарсыугъа, ала да къууандырмайдыла. Не этгин, битеулю жылыу деген олду... Чыранла бизге жууукъдула, аны себепли биз кеп амалны бир-биркидирге керек боллукъбуз. Федерал даражада этилген битеу оноула, Правительствоу Председатели къабыл кереген мадарла, ол санда суу жагъаланы бегитиу жаны ишле да, уллу хатадан сакълангыргъа онг бериле деп бек ышанама. Пилот проектча тийишле амалланы комплекси жарашдырылганды, къыйын болумладан сакъланынуу подпрограммасы да хазырланганды. Сибирьде, Узакъ Востоқта, башха регионлада да кюнню халына кере ол бек керекди.

Бериуню бардыргъан: Юмуугъузну ачыкъ айтханыгъыз ючюн сау болугъуз. Эсигизге салайым, бизни бла тюсюнлей байламлыкыда Къабарты-Малкъар республиканы Башчысы Юрий Коков болгъанды, ол регионда халны юсюнден тынгылы хапар айтханды.

«Россия-24» каналны материалларына кере.

тишируулагъа 63, эр кишилеге уа 65 жылда тохташдырыуно юсюнден федерал закон. Социальный политика, уруну эм саулукъ сакълау комитетни башчысы **Хусейн Кажаров** аны Къырал Думагъа РФ-ни Правительствоосу керегюзтгени эсгергенди. «Анда пенсиягъа чыгаргъа жарагъан жыл санны аз-задан кебейте барыуно юсюнден айтылады. Алай бла биринчи окъулуугъа керегюзтолген проектде страховоу пенсияны эр кишилеге 65, тишируулагъа уа 63 жылда төлеп башларгъа кереклиси айталады», - дегенди депутат.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Депутатла пенсия системада белгиленген тюрлениуле жанлы болуп кьол кетюргендиле

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Тюзетиулене келир жылдан аз-аздан кийирип, 2034 жылга дери бошарга белгиленеди. Парламентарийни айтханына кере, тюрлениуле, биринчиден, кьыралда адамны жашау емюрюно орталыкь елчеми 43 жылдан 73 жылга дери кебейгени бла байламдыдыла. Андан сора да кепле пенсиягьа чыкьгьандан сора да ишлеп турургьа сюедиле. «Федерал законнга тюзетиуле кьыралны инсанларыны кьолайлыкьларын кетюрюр, пенсия системаны шендогю демография болум бла келишдирер мурат бла хазырлангандыдыла», - деп кьошханды ол.

Законну башламчылары пенсия реформаны жумушатыр мурат бла социальный болушлукьну кьошакь мадарларын да жарашдырлыкьдыдыла. «Кьыралда саулыкь сакьлау сферагьа кьоранчланы кебейтирге белгиленеди. Ол а адамны жашау емюрюн узайтырга себеллик этерикди. Жаш адамланы, пенсия жыл саннга жетгенлени иш бла жалчытыгьа бурулган мадарла да толтурулукьдула», - дегенди Хусейн Кажаров.

Ол пенсия реформа кьыралда демография болум бла байламлы болгьанын да чертгенди. Бюгонлюкьде ишлерге жаралуу жыл санда болгьанланы асламы озган емюрюно 90-чы жылларында туугьанладыла. Алай аланы саны азды, алагьа 60-чы жылда туугьанлагьа, шендо пенсияда болгьанлагьа кьараргьа тошеди. Бюгонлюкьде уа кьыралда хар 1,8 урунган адамгьа бир пенсиячыгьа кьараргьа тошеди, бизни республикада уа хар ишлегенге бир пенсиячы жетеди. «Жарсыгьа, мындан ары да ишчи жыл санда халкьны саны азайып барлыкьды», - деп билдир-

генди докладчы.

Законну проектин сююп, битеу жууалпы органла, министерстволар бла ведомстволар, партиялары фракциялары Парламентни президиумуну 5 июльда болгьан жыйылыуунда анга кеслерини кез кьарамларын билдиргендиле. «Биз бюгон документни биринчи окулууда сюезибиз, ызы бла анга эсгертиуле этиликлерине ишеклигим жокьду. Башында айтханымча, социальный болушлукь беруу жаны бла праволу актла да хазырланыллыкьдыдыла», - дегенди Хусейн Кажаров.

Татьяна Егорова, законопроектни юсюнден кесини оюмун айта, ол кьыйын оюладан бири болгьанын, алай пенсия системаны тюрлендирерге кереклисини юсюнден кеп кере айтылгьанын, ол демография болум бла байламлы болгьанын чертгенди. «Шендогю кьыйын социальный болумда пенсия системада тюрлениуле женгил бардырылыкьдыдыла дерге жарамайды, ол халкьны асламыны сейирлерин

кьозгьайды. Алай бюгонлюкьде пенсия система заманны излемлерине келишмегини барыбыз да иги аныгайлыкь. Экспертле уа тюзетиулене алгьадан да башларгьа керек болгьанын айтадыла», - дегенди спикер.

Болсада Парламентде «Справедливая Россия» эмда КПРФ партиялары фракциялары проектни терсге санагьанларын билдиргендиле. «Биз анга кьажау кьол кетюрлюкьбюз», - дегенди «Справедливая Россияны» регион бөлүмюно башчысы Владимир Кебеков. КПРФ-ни КьМР-де бөлүмюно секретары Борис Паштов а праволу акт кенг сююлгенин белгилегенди. «Болсада коммунистле оюмларын тюрлендиремейдиле. Реформа жанлыла айтхан сылтаула артыкь магьаналы тойюлдөле», - дегенди ол.

Алай бла ол күн жыйылыуу кьатышхан 51 депутатдан 42-си федерал законну проекти жанлы кьол кетюргендиле, 9 парламентарий а анга кьажау болгьанларын билдиргендиле. Болсада

проект биринчи окулууда кьабыл кетюрленди.

Кенгешде башха федерал законлары проектери да сююлгендиле. Ол санда «РФ-де законла чыгарыуучу, аланы толтуруучу кьырал власть органлары кьурауу битеулю принциплерини юсюнден» законну 3-чю, 11-чи эм 12-чи статьяларына тюзетиулеге кьаралгьанды.

«Халкьла аралы компаниялары юслеринден» федерал законнга этилген тюзетиуле кьабыл кетюрленди. Экономика, инвестицияла эм предпринимательство жаны бла комитетни келечиси Чарим Виндижев билдиргенча, анда сөз халкьла аралы компаниялары кьурауу, аланы эсепге салыуу, ишлерин жалчытыуу юслеринден барады сөз.

Кьыралда халкьны санын жаздыруу юсюнден законну 5-чи статьясына этилген тюзетиулеге кере уа, федерал магьаналы шахарлары тизмесине Севастополь кийирилгенди. Депутатла Байкал келью кьоруулауу мадарларын да сюезгендиле.

Жыйылыууда башха праволу актлагьа да кьаралгьанды. Аны ишине федерал инспектор Владимир Канунников, КьМР-ни Башчысыны Парламентте бла сюд органлада келечиси Мадина Дышекова, уруну эм социальный кьоруулауу министр Асанланы Алим, КьМР-ни Конституциялы суюдоно таматасы Геляхланы Абдуллах, КьМР-де Адамны эркинликери жаны бла уполномоченный Зумакулланы Борис, КьМР-ни организациаларыны профсоюз биригуулерини башчысы Фатимат Амшокова эм башхала да кьатышхандыла.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Суратны Артур ЕЛКАНОВ алгьанды.

Хаб

Битеу службала - энчи хазырлыкь низамда

Тюнене эрттенликде сагьат бешде сакь жауунланы хаталарындан Уллу Нарзанла таланы тийресиндеги федерал автомобиль жолну кесегинде (97 км ФАД А-158 «Проходной-Баксан-Азау) таш-топурак

атда кетерилмеген киркипчикни Элбрусну излеу-кьутхарыу оператив кьауумуну юч адамы бла бир улоуу эмда «Кавказ» Упрдор ФКУ-ну жол службасыны жыйырма адамы бла онбеш энчи техникасы тазаладыдыла.

ге кере, ырхы келген сагьатдан башлап битеу службала, ол санда Элбрус энли администрациясыны келечилери да, жангыртыу ишлеге кьатышадыла. Россейни МЧС-ни Элбрусда бийик-тау излеу-кьутхарыу отрядыны кьутхарыуучулары тауда дежурствону бардырадыла. Анда сакь жауунланы хатасындан кьая оюлгьанды, ол а ырхыны келиуюно сылтау эди.

Ырхы экинчи келир деген кьоркьуу бла байламлы информация болса, жолда жоруюно кьоркьуусузлугьун жалчытырча мадарла этиликдиле. Битеу службала энчи хазырлыкь халда ишлейдиле. Жол-

ну бузулган кесегинде улоуулары жоруюулерин Россейни Элбрус районда ГИБДД ОМВД-сыны келечилери низамда тутадыла. Бахсан черекде сууну елчемини мониторинги этиледди. Федерал жолну алгьын суу жуууп кеткен кесеклери бузулгангьадыла, жангыртыу ишле андан ары бардырыладыла. Районда кьыйын табийгьат болуулада сакьланьыргьа тийишли низам салыныпды.

Алиса ТАРИМ,
Элбрус муниципал районну жер-жерли администрациясыны пресс-службасыны таматасы.

кьатыш ырхы келгенди. Эрттенликде онбир сагьат уа жолда жоруюу жангыртылгьанды.

Елгенле, ачыгьанла болмагьандыла. Бусагь-

Объекте Элбрус районну администрациясыны башчысы Залийханланы Кьаншаубий кез-кьулакь болгьанлай турады. Ол белгилегенн-

Закон

Кьырал аттестациягьа кьатышхан устазла кьошакь ахча аллыкьдыдыла

«Единая Россия» Битеуроссей партияны башламчылыкьгы бла энди ахыр кьырал аттестацияны бардырыуу кьатышхан устазлагьа компенсацияла теленирикдиле. РФ-ни Президенти Владимир Путин «Россей Федерацияда билим берууно юсюнден» Федерал законну 47-чи статьясына тюзетиуле кийириуюно юсюнден» 188-ФЗ номерли законнга кьол салгьанды. Битеулю баш эмда битеулю орта билим беруу программалагьа кере ахыр кьырал аттестациягьа хазырлануу эмда аны бардырыуу жаны бла ишлери ючюн педагоглагьа кьошакь ахча берилликди.

Закон келир жыл январьдан кючюне кирликди. «Баш ишлеринден айырылып, аттестацияны бардырыуу бла кюрешген устазланы ол кюгле ючюн берилмей кьалгьан иш хакьлары кьайтарылыкьды», - деп билдиргенди законопроектни башламчыларындан бири, «Единая Россияны» «Жангы школ» деген партия проектини координатору Алена Аршинова.

Ол законопроект кьалай бла жаратылгьанын да аныгьатханды. «Тюрлю-тюрлю регионладан устазладан тарыгьуула келип тургандыдыла. Андан сора биз тинтиуле бардыргьанбыз да, керти окууна кьошакь халда бардырылган ишлери ючюн устазлагьа жукь теленмегини ачыкьлагьанбыз. Аны сылтауу – тийишли законну жокьлугьу эди», - деп кьошханды ол.

Андан сора да Алена Аршинова жарыкьландыруу министр Ольга Васильевагьа тилек кьагьыт жибергенин, ахыр кьырал аттестацияны бардырыуу кьатышхан педагоглагьа аны ючюн хакь телууно бир амалы кийирилсе иги болгьаныны юсюнден оюмун билдиргенин да айтханды.

«Единая Россия» Битеуроссей политика партияны пресс-службасы.

АСКЕР КОНКУРС

Бек кючлюле, усталла эмда мадарымлыла алгъа чыкъгъандыла

«Эльбрусское кольцо-2018» аскер конкурс бошалгъанды. Эки ыйыкъны ичинде он тау аскер бѐлюм (хар биринде 12 аскерчи) Минги тауну тийресинде 14 энчи буйрукъну толтургъандыла, ол санда Эльбрусну тѐгерегинде 100-километрлик жолну кыдыргъандыла, эки минг метрден артык бийикликке чабып чыкъгъандыла, ауушладан аугъандыла.

Конкурсну ахыр кесегинде аскерчиле тауну кюнбатыш жанындан 5642 метр бийикликке чыгъаргъа керек эдиле да, кюнню халы чырмап, ала 4800 метр бийикликке Пастуховну къаяларына дери жетип, артка къайтхандыла. Эсеплеге кѐре бу эришуледе РФ-ни Саутланган кючлерини Генеральный штабыны Баш управлениясыны командасы хорлагъанды. Экинчи жер Миллет гвардияны аскерлерини федерал службасында кыулуук этгенлеге берилгенди. Ючюнчюге уа хауа-десант кючлени келечилери тийишли кѐрулгендиле.

Хорлагъанла бла алчы жерле алгъанла конкурсну жабылыуунда кыуанчы халда саугъалангъандыла. Анга аталгъан жыйылыууа Эльбрус районну

администрациясыны башчысы Залиханланы Къаншаубий да къатышханды. Эришуле быйыл бардырылык халкъла аралы аскер оюнгагъа хазырланууну чегинде ѳтдюрюлгендиле. Алагъа хар аскер округну, Север флотну, Хауа-десант аскерлени, Россейни Къоруулау министерствосуну Физкультурадан аскер институтуну, РФ-ни Саутланган кючлерини генеральный штабыны Баш управлениясыны, Узакъ Востокда Совет Союзну Маршалы

К.К.Рокоссовский атлы аскер училищени, Россей Федерацияны Миллет гвардиясыны аскерлерини федерал службасыны келечилери къатышхандыла. Бийик тау жерледе аскер буйрукъланы толтурургъа битеу да 150-ден артык адам чакъырылгъан эди.

Алиса ТАРИМ,
Элбрус районну администрациясыны пресс-службасыны башчысы.

ЭКСПЕДИЦИЯ

Кѐчген кѐл не затны жашырады?

Къабарты-Малкъар кырал университетини биология эм геоэкология кафедрасы кырауп, Кѐчген кѐлде комплекс халда илму-тинтиу иш биринчи кере бардырылгъанды. Экспедициягъа география илмуланы доктору Сергей Шагин башчылык этгенди. Анга уни-

верситетни алимлери Аубекир Хатухов, Людмила Емузова, Елена Барагунова, Николай Татаренко эм КъМР-ни Табийгъат байлыкъла эм экология министерствосуну эксперти Мурат Балагов къатышхандыла.

Кѐлге жол кыйын болгъаны себеп-

ли тынгылы хазырлангъандыла. Аны жарча тик къабыргъалары бла тубюне тюшерге альпинист керекле хайырланылгъандыла. Алимлеге МЧС-ни келечилери да болушхандыла. Суудан толгъан тийрени теренлиги 120-180 метрге жетеди. Сѐз ючюн, жыйырма къатлы юнюн бийиклиги жалаңда 64 метр болады.

Алимле тубюнде суудан гидрометрикалы эмда гидробиологиялы пробала алгъандыла. Андан сора да, жерни кырамын, анда не тюрлю битимле ѳгенлерин, къаллай жаныуарла жашагъанларын да тинтгендиле. Саулай айтханда, экспедицияны кезиуунде география илмугъа магъаналы материалла жыйылгъандыла. Энди ала лабораториялада толуракъ тинтилдикдиле.

Бизни корр.

Чемпионатны дневниги

Хорламны келтирген итиниулюк

Дунианы футболдан 21-чи чемпионаты ахырына жете келеди. Бюгюнлюкде финалгъа чыкъгъан кыралла белгилди болгъандыла. Ала Франция бла Хорватиядыла.

Хорватлылагъа инглизлеле бла сермеширге тюшген эди. Оюнну бешинчи минутунда Англияны келечилери биринчи голну уруп, алгъа чыгъадыла. Алай экинчи таймда эришгенле ѳсепни тенг этдиле. Тюбешюге бѐлюннген заман да ол халда бошалады.

Ызы бла оюннга эки 15-шер минутлукъ тайм кошулады. Анда хорватлылары насыллары тутады. 109 минутда Марио Манджукич топну Англияны къабакъ эшиклерине кийирип, командасын алгъа чыгъарады. Болмагъанча магъаналы гол эки къауумну да тирилтген эди. Алай инглизлеле, не бек кюрешген эселе да, муратларына жеталмагъандыла эм бюгюн 3-чю жер ючюн белгиячыла бла ойнарыкъдыла.

Финал сермеша 15 июльда 18 сагъатда Францияны бла Хорватияны араларында ѳтерикди.

Энди уа футболдан дунианы чемпионатыны тарыхына къарайыкъ. Биринчи кере ол 1930 жылда Уругвайда бардырылгъан эди. Ол заманда эришулеге 13 команда къатышханды. Финалда уа

Аргентина бла къонакъбайла кеслери тюбешген эдиле эм биринчиликни жибермеген эдиле. Чемпионатны оюнлары жалаңда Экинчи битеудуния уруш баргъанда, 1942-1946 жыллада, болмай къалгъан эдиле.

Чемпионатны саулай тарыхында биринчи жерге битеу да 8 команда чыгъалгъанды. Барысындан да кючлюле бразилиячыладыла. Ала 5 кере тийишли болгъандыла чемпион атха. Экинчи жерни Германияны бла Италияны командалары юлешедиле. Ала Кубокга

тѐртюшер кере ие болгъандыла.

Быйылгъы чемпионатха 32 команда къатышханды. Алай 2026 жылда бардырылыкъ эришюге уа алааны саны 48-ге жетерикди. Битеу чемпионатлада ойнагъанладан бек кючлюге уа немисли Мирослав Клозе саналады. Даражалы эришюде ол 16 гол ургъанды. Аны ызындан бразилиячы Роналду барады -15 гол.

Басмагъа **ТАППАСХАНЛАНЫ**
Аминат хазырлагъанды.

Эсгертиу

Къоранчланы азайтыууну ышангъылы амалы

Бизни кыралда, республикада да эл мюлк производство экономиканы тири айнаы баргъан бѐлюмюдо. Быллай бизнес иги хайыр келтиредди, алай аны бла бирге кырккыулуугъа да саналады. Алай айтырча мында кѐп сылтаула бардыла: эл мюлк продукцияны багъасы жылны кезиууне кѐре бек терк тюрленеди, тирлик жыл сайын бирча болмайды, кыйын табийгъат болумла, бир тюрлю ауруу жайылып, малланы неда къанатлыланы иги кесегин кырып кыюргъа боллуугу. Азмыды эллилени сагъайтып тургъан зат. Ала салыргъа боллукъ заран а миллион сомла бла тергеледи.

Быллай кырккыууладан кери этерге боллукъ амалладан бири эл мюлк страхованияды, дейдиле КъМР-ни Эл мюлк министерствосунда. Алай, жарсыууга, бюгюнлюкде предпринимательлени жалаңда онбеш проценти хайыранаддыла аны. Хау, кырал да кеси жанындан эл мюлк товарла чыгъарыуучулагъа кыолундан келгенича болушургъа кюрешеди, алай алааны хар неден да сакъларгъа уа амал жокъду.

Ол себепден ишлеринде сунмай тургъанлай бир тюрлю чырмау чыкъса, предпринимательле ол келтирик къоранчланы азайтыууну сагъышын кеслери этерге керекдиле. Бек игиси уа мында страхованияды - ишни, мюлкню, малланы, оборудованианы, тирликни. Аны тамамларгъа боллукъ страховик компанияланы тизмеси уа ма буду: Авангард-Гарант, Альфа-Страхование, Верна, ВСК, МАКС, Росгосстрах, РЕСО-Гарантия, ОПОРА, РСХБ-Страхование, Согаз, Сogласие, Стерх, Талисман, Энергогарант, Сбербанк-Страхование, РИКС, Орбита.

Башламчылыкъ

Билимлерин кенгертгендиле

Шимал Кавказны регионла аралы сетевой компаниясыны (МРСК СК) башламчылыкъгы бла студентледен кыралгъан «Эльбрус» кырулуш отряд бу кюнде ишлеп башлагъанды. Жаш адамла билимлерин Пятигорскде орналгъан энергетика объектде - 110/10кВ «Бештау» подстанцияда кючлендирикдиле, деп билдиргендиле компаниядан.

Кырулуш отрядны санында КъМКЪАУ-ну, Шимал Кавказ федерал университетни (Ставрополь ш.), Шимал Кавказны кырал гуманитар-технологиялы академиясыны (Черкесск ш.), Санкт-Петербургну политехника университетини эмда Шимал Кавказ тау-металлургия институтну (Владикавказ ш.) студентлери бардыла. Ала битеу бирге отуз беш адам боладыла. Къабарты-Малкъардан а ары жетеулен киргенди. Анзор Дышеков, Милана Хуратижева, Мухадин Хапов, Аскер Егожев, Бабаланы Залимхан, Бакукулары Расул эм Батыр Фиапшев кеслери да теплоэнергетика эм теплотехника факультетни студентлеридиле.

Уруну семестрни кезиууне алааны хар бири бла да тийишли келишим этилгенди. Компания жаш тѐлюню энчи юс кийимле эмда кыоруулаучу затла бла да жалчыханды.

Бизни корр.

СУРАТ РЕПОРТАЖ

Июль, иссилик, суусаплыкъ, тапсызлыкъ

Быйыл июнь, энди уа июль ай да исси күнлери бла байдыла. Аны юсюнден МЧС-де кыулулукъ этгенле дайым да билдиргенлей тургандыла. Къызылулукъ ёзен жерледе угъай да, Нальчикде окъуна 38-40 градусха жетеди. Адамла күндюз тышында азыракъ турургъа кюрешедиле. Жумушлары бла чыкъганла да, салкъын жерлени излеп, ары бугъаргъа ашыгъадыла.

Онлары болгъанла черек боюнларын, шахар кёллени жагъаларын да бийлегендиле, бир-бирле уа, ёз арбазларында уллу орунланы суудан толтуруп, жуунадыла, алай бла бир кесек себеп табадыла. Шахарда фонтанланы тийрелеринде да абданла, гитчеле да кёлдуле. Бирлери олтуруп

«Вестер-гипер» супер-маркетде ишлегенледен бири.

-Бу суусапны Пятитгорскдан келтиребиз. Адамла бек суююп ичедиле. Кёлпешешалагъа кыудуруп да алып кетедиле. Бир

ров» атлы санаторийде солуйбуз. Сёзсюз, тургъан жерибиз бек игиди, анда хар зат да барды. Суюсенг а, бассейннге кир да жууун. Биз а, эрттенликде процедураларыбызны этдирип, кёл жагъасына келебиз. Бир

шишлик ашап солуйбуз. Быйыл сизге келгенибизге кыуанабыз, - дегендиле Нальчикни паркында кёлню жагъасында солугъан тиширыула.

-Биз бери эрттенликде сагъат сегиз

кесекден биягъы артка кетерге керекди.

Насыпха, узакъ бармайбыз. Тюшден сора уа биягъы къайтырыкъбыз былайгъа. Адам бек кёл болгъанына да къарамай, кёл тазады. Кюннге сыртыбызны къыздырып, былайда «Кыуанчда» жарагъан бёрекле неда

бола келгенбиз. Черекде суу ол заманда бютюнда тазады. Алайсыз а къалай кечинириксе бу иссиде? Ингирге дери турлукъбуз былайда. Сабийле - каникуллада, мен а - отпускъда. Ары бери барыр кереклиси да жокъду. Бизде суу боюнунда да бек иги солургъа боллукъду,-

солуйдула, башхалары - ойнайдыла.

Былай күнледе суукъ квас, гара суула, компотла да бютюн кёл ичиледиле. «Биз уллу рефрежераторла бла келтирип, күчден бла бутдан жетишдиребиз суусапланы. «Шхельда», «Долинск», «Терек» гара сууланы бютюн кёл сурайдыла», - дейди

кюштел күнню ахырына турмай да тауусулады. Квас суукъду, татыулду, эрттенликде сагъат жетиден башлап сатыу этеме, - дейди Къабарты-Малкъар къырал университетни къатында автобуса тохтачу майданда сатыу этген тиширыу.

-Биз Москвадан келгенбиз. Мында «Ки-

«ВЕСТЕРНИ» башында гинжи да кёлоралмайды иссини.

дейди Нальчикде жашагъан Азаматланы Ханифа.

-Ингирликде окъуна асыры иссиден, фатарыбызда туралмай, паркга келгенбиз. Адам, күндюзча, бек кёлду. Мында салкъыныракъды, ургъуйла къоймадыла ансы. Биз аладан къачып, Шогенцуков орамны жаяу жолуна чыгып, энишге, фонтанлагъа дери баргъанбыз. Анда уа ургъуйла да

жокъ, бютюн салкъын, сабийлеге да ойнарча онгла кёл, - дейди жаш ана Жангоразланы Лейла.

Бир ненча күнню иссилик къысхандан сора, ингирликде жауун жаууп, жел да тереклени чайкъалтып, адамлагъа бир кесек сериуюнлюк берген эдиле.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.
Суратланы автор алгъанды.

ЫРАЗЫЛЫКЪ

Полициячылагъа - ыспас эмда махтау сёзле

КъМР-де МВД-ны Нальчикде Управлениясына республикада жашагъан адамдан ыспас къагъат келгенди. Анда Аниуар Губашиев участковыйле Каншоби Каловха бла Касим Машезовха ол тас этген документлени табаргъа болушханлары ючюн жюрек ыразылыгъын билдиреди. Право нязамны сакълаучу органлада къулукъ

этген ол адамла, мени тилегиме терк окъуна къарап, олсагъат излеу мадрла этгендиле, деп жазганды ол.

Кесини письмосунда Аниуар Губашиев полициячылары къайгырыулукуларын, адеплиликлерин да чертгенди.

МВД-ны пресс-службасы.

Къатыш единоборстволар

Къысха болжалгъа - ахшы кёрюмдюле

Кёп болмай Нальчикде къатыш единоборстволаны MMA тюрлюсюнден КъМР-ни биринчилиги бардырылганды. Анда кеслерини кючлерин бла усталыклары 6-18-жыллыкъла кёргозгендиле.

лы жыл да болмайды. Тренерле Жантуудулары Азаматда бла Елмезланы Дагитде жарау этген тогъузоулан да бу биринчиликге къатышып, бизни ахшы кёрюмдюле бла къуандыргандыла. Жашла кеси ауурлукулар

ринчиликни ычындырмагъанла каменкачы Шахмурзаланы Аслан (17ж., 84 кг.), хасаниячыла Бакуланы Улан (14ж., 57 кг.), Созайланы Расул (7ж., 30 кг.) эм Бёзюланы Алийхандыла (6ж., 22 кг.). Ючюнчю жерлеге уа хабазчы Атабийланы Исмайыл (18ж., 57 кг.), хасаниячыла Уммайланы Алим (16ж., 77 кг.), Хибиланы Рашит (13ж., 70 кг.) эм Нёгерланы Алим (14ж., 67 кг.) чыкыгъандыла.

Сёзсюз, жашла къысха заманны ичинде алаамат кёрюмдю болдурганларын чертирчады. Кёп болжалны ичинде жарау этип келгенле бла сермеше, ала бийик класслы специалистдеде юйренгенлерин ачыклагъандыла.

ТАППАСХАНАНЫ Аминат.

СУРАТДА: (башында) алчы жерге чыкыгъан команданы къаууму.

Солдан оннга: Бёзюланы Алийхан эм Созайланы Расул.

Эришулеге Хасанияны «Элбрус» клубуну келчилери да къатышхандыла. Эсигизге салайыкъ, бу спорт ачылгъан

рында эм жыл санларына кёре 4-сю биринчи эм 4-сю да ючюнчю жерлени алгъандыла. Финалгъа жетип, би-

БИЛДИРИУ

Уугъа чыгъар кезиу да жетди

Къабарты-Малкъарны Табийгъат байлыкъла эмда экология министрствосуну 2018 жылда 10 июлдан 245/ОД номерли буйругъуна тийишлиликде республиканы тийресинде уугъа юрюрна кезиу башланады:

- къанатлылагъа 11 августдан 31 декабрьге дериди;
- тюклю жануарлагъа 15 сентябрьден келир жыл 28 февральгъа дериди;
- къоянлагъа 1 октябрьден келир жыл 31 январьгъа дериди;
- жугъутурлагъа 1 августдан 30 ноябрьге дериди;
- къабанлагъа 1 октябрьден 31 декабрьге дериди.

Уугъа чыгардан алгъа къолугъузда быллай документле болурга керекдиле:

- учуну билетиди;
- жануарланы неда къанатлыланы

атаргъа эркилик;
- ушкокку юйде тутаргъа эмда кесигиз бла юрютюрге эркилик.

Учулукъ бла юреширге эркилик берген къагъатны министрствону Учулукъ жаны бла департаментинде алыргъа боллукуду. Аны адреси: **Нальчик ш., Балкарская орам 102, 1-чи этаж. Телефон номери: 8(8662)74-04-71.**

Бу кезиу бошалгъанындан сора ол документни департаментге къайтарырга керекди. Аны жыйырма кюнден кеч къалмай тамамларга борлукуду.

Ууда болгъаныгъызда тохташдырылган жорукълардан чыкмагъыз. Аланы толду тизмеси РФ-ни Табийгъат байлыкъла эмда экология министрствосуну 2010 жылда 16 ноябрьде чыгарылгъан 512-чи номерли буйругъу бла тохташдырылганды.

Профилактика

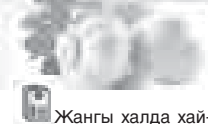
КЪУРУТ ПАРАЗИТНИ!

Чархыгъызны микробладан тазалагъан битимле

Биз тохтамай ичибизге тюрлю-тюрлю таблеткалары, препаратлары къуюп турабыз. Бирлери жарамасла, башхаларын алабыз, аладан да кёлюбюз чыгъады. Ол заманда уа чархыбызны къайда учуз, иги да тазаларыкъ халкъ амалла бардыла.

Хайыр Рецепт

САРЫМСАХ

Жангы халда хайырланылса, ол кючлю антибиотикди. Алтымыш грибокну эмда жыйырма бактерияны къурутургъа кёолундан келеди. Андан сора да, сарымсах вируслагъа къажуа сиееледи. Анда болгъан ажокен бла аллицин чегиде орналгъан паразитлени ёлтюреди.

Соусну жарашдырыргъа

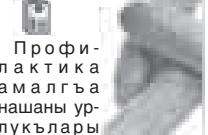
Салатлагъа, чабакъдан неда этден этилген исси ашлагъа да жарарыкъды. • Жаш сарымсахны терт уллу тишин ариуларгъа, ууакъларгъа. • Юсюне бирер уллу къашыкъ олипка жау эмда лимон сокну, эки гаккыны сарысын къошаргъа. • Блендерде чагъаргъа.

ИМБИРЬ

Битим къан айлануу эмда аш эритиуню терклендиреди. Ол жаланда бактерияланы хорларга онг бергенден сора да, арыкъ болургъаскойгенлеге да жарайды. Имбирь аш орундан бла чегиледен уулу затланы чыгъарады. Ол инфекцияладан сакълаугъа болушады. Андан тышында да, иммунитетни кётюреди.

НАША

Профилактика амалгъа нашаны урукълары хайырландырылсала игиди. Алада болгъан ферментле битеу паразитлени къурутадыла.

Наша бла чай

- Урукъланы ууакълап, порошок этебиз.
- Хазыр кырдыкны чайда булгъап эритебиз.

ХЫЯР

Аны урукъларында чынтты жау барды. Ол а паразитлеге ууду. Дагъыда урукълада къуртланы къурушдургъан кукурубитин деген зат турады. Алай бла къымылдамагъан халда ала чекни жанындан тюшедиле.

Хыяр шарчыкъла

- Хыярны урукъларын ууакъларгъа (500 г).
- Аланы бал бла къатышдырыргъа (100 г).
- Чыкыгъан затны холлодильникге салыргъа эмда ол къатхынчы сакъларгъа.
- Гитче шарикчикле бурургъа эмда хар кюн сайын бирин ашаргъа, ашыкъмай эме.

Гвоздика бла чай

Къаты къара чай хазырлагъыз. • Энци адырда бир стакан исси суугъа эки чай къашыкъ бал туз эмда бир къашыкъ лимон сокну къошугъуз. • Эки суусун затны бирикдиргиз, бир нечча гвоздика жоккуну къошугъуз эмда юч минут тутугъуз. Гвоздика бла чай чархда битеу аман затланы къурутхандан сора да, эсни игилдиреди, ишге жараулыкуну кётюреди.

КУРКУМА

Сейирлик битимди. Ол паразитлени ёлтюреди эмда воспаленияладан бла онкология аурууладан сакълалыды. Куркума иги сингирлирча аны чибизи эмда кокос жау бла жаратыргъа керекди.

ПАПАЙЯ

Арталлыда энчи битим. Аны урукълары жангыз да сууалчанланы угъай, битеу къалгъан паразитлени да ёлтюрдиле.

Папайядан салат

- Орталыкъ папайяны, бишген тауукъ тёшню, салат чапыракъланы жоккусун кесеклеге кесерге.
- Йогурт бла къатышдырылгъан олипка жау бла жарашдырыргъа.
- Юсюне къырылгъан бишлакъ эмда тартылгъан чибизи себигиз.

ЧИБИЖИ

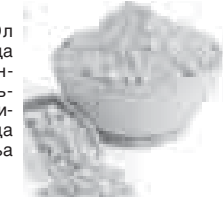
Кючлю чибижини

сейирлик шартлары бардыла. Ол сууалчанланы биринчи жаууду. Андан сора да, чегини тюрлю-тюрлю къуртладан, микробладан эмда мугутдан тазалайды.

Кючлю кимчи соус

Кюл къапла бла кючлю къызыл чибижини урукъларындан тазалагъыз. Ариуланган сарымсах бла бурургъуз, тузлагъыз, банкалагъа салыгъыз. Холлодильникде сакълагъыз.

«Аргументы и факты» газет.

«КъМР-Медиа» ГКУ-ну, КъМР-ни Журналистлерини союзуну, «Кабардино-Балкарская правда», «Адыгэ псалэз», «Заман», «Горняк», «Советская молодёжь» республикалы газетлени, «Литературная Кабардино-Балкария», «Ошхамахо», «Минги-Тау», «Солнышко», «Нур», «Нюр» журналланы редакцияларыны, «Къабарты-Малкъар» ВТК-ны, «Къабарты-Малкъар» ГТРК-ны, «Нальчик» ОРТК-ны, «КъМР-инфо» информация агентствону, «Эльбрус» китап басманы, «Тетрограф» ООО-ну коллективлери **КИПОВА Зоя Лукмановна** ёлгени бла байламлы аны жуукъларына бла ахлуларына уллу бушуу этгенлерин билдирдиле эмда къайгызы сёз бердиле.

Ыйыккыгъа гороскоп

14 июльдан 21 июльгъа дери

КЪОЧХАР (21.03-20.04) Бу кюнледе къолугъузгъа иги ахча тюшерге боллукъду. Алай иште кеси кесигизни керексиз кеп къыйнамагъыз. Кеп урунургъа тюше да, юйюгозге эрттерек къайтыргъа юрешигиз. Керексиз даулаша чыгаргъа боллукъдула.

ТАНА (21.04-21.05) Баш кюн сизге бек иги озарыкъды. Улуу тюрлениуени, жангы умутланы, муратланы кезиюу башланады. Алдагы кюнлени чыгармачылыккыгъа жоралагъыз. Айныгъа, алгъа барыгъа ахшы заманды.

ЭГИЗЛЕ (22.05-21.06) Насыплы болур ючюн кеп къылыкларыгъызны унутургъа тюшерикди. Къууанчыгъызны, кел кетюрююгъузю артык ачык кепгозтмезге юрешигиз. Тегерегизде зарланган адамла бек кеп жыйылдыла.

АЙЫРЫЧАБАКЪ (22.06-23.07) Солуу кюнледе бек сакъ болугъуз, не гитче затчыклагъа да эс буругъуз. Тегерегизде болумланы тюрлендирге уа къоркъмагъыз.

Жангы затла, жангы адамла сизге иги себеп боллукълары хақыды.

АСЛАН (24.07-23.08) Бу кюнледе сиз бек тири боллукъсуз. Сайлау этерге тап заманды. Ыйыкны ортасында бироз мухалыкъ эсленирикди, алай хар зат тюз жанына буруллукъду. Солуу кюнле бек ахшы озарыкъдыла.

КЪЫЗ (24.08-23.09) Кесигизни сейирлеригизни къорууларгъа тюшерикди. Тегерекеде болумланы тюрленгенлерине къабыргыгъызны жарашдырыгъа юрешигиз. Бу кюнледе жангы затла сатып алыу сизге бек хайырлы боллукъду.

БАЗМАН (24.09-23.10) Адамла бла байламлыкларыгъыз къарысуз болгъандыла. Аны ючюн жюрегиз да къыйналады, алай апчыб а къалагъыз. Тезюмлюлюк, огъурлулукъ дегенча сезимлени унутмагъыз. Ыйыкны ал кюнлеринде багъуу-чыныгъуу жумушла ахшы боллукъдула.

АКЪЫРАП (24.10-22.11) Жашауда не сюйгенигизни сагыш этип ангыларгъа заман жетгенди. Сабийлери болган юйорледе бу кюнледе сакылык изленеди. Нек дегенде жашыгъыз-къызыгъыз бусагъатда кеслери акыллларына, кючлерине базыгып, алданыргъа боллукъдула.

МАРАУЧУ (23.11-21.12) Ыйыкны ал төрт кюню бек иги боллукъдула. Сизге болушлукъ этерик адамла да чыгарыкъдыла. Алай бир затны эсигизде тутугъуз: ол инсанлагъа жюрек ыразылыгыгъызны ачык билдирге керекди.

ТЕКЕМОЙЮЗ (22.12-20.01) Бир къоркъууларыгъыз барды да, жюрегиз къозгальпыды аны ючюн. Алай хар зат кеси аллына тюзеликди, сагыш этип турмагъыз. Андан эсе эрттеден бери кермей турган жууукларыгъызны жокълагъыз, ала бла жашауу юсюнден ушакъла бардырыгъыз.

СУУКЪУЙ (21.01-19.02) Адамла сизни ачыуландырыгъа юрешселе да, кесигизни бироз тыяргъа юрешигиз. Нек дегенде жалган сёзюу ызындан къуусагъыз, эселлери ахшы боллукъ тойюлду.

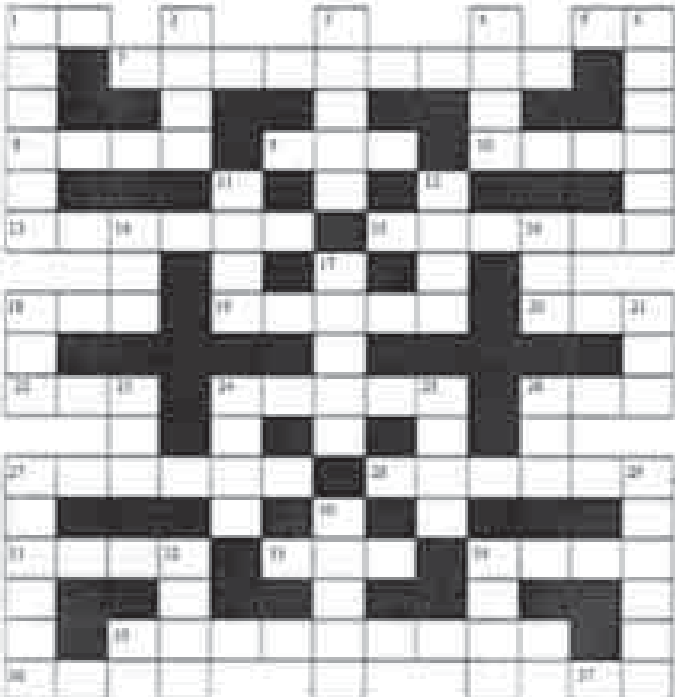

ЧАБАКЪЛА (20.02-20.03) Ыйык кюнден къалган сау ыйык сизге ахшы боллукъду. Ыйык кюнде уа юй жумушлагъа берилип, уллу ишлени башламазгъа юрешигиз. Сюйген адамгъыз бла ачык сёз айтыргъа да боллукъсуз бу кезиуде.

СЁЗБЕР

ЭНИНЕ: 1. Тартылган мирзеу. 5. Адамны заманында артха къайтарган зат. 7. Къанатлы. 8. Тахта кегет. 9. Лакъырда сёз. 10. Биреу берген къыйынлыкъ. 13. Малгъа ашаргъа жарамагъан ханс. 15. Патчах даражаны бир тюрлюсю. 18. Къабыргъалары тик болмагъан узун жар. 19. Ат. 20. Аны бла келеди тукъум къылыкъ дейдиле. 22. Жарадан сора къалган ыз. 24. Жип. 26. Сууну бек сюйген терек. 27. Адамны келюн кетюрген сёз. 28. Къарашауайны аты. 31. Голлени патчахы. 33. Таула арасында тюз жер. 34. Ийленген гыржынлыкъ. 35. Тангны жыралары бла уятычула. 36. Ол кече тенгизде да жолчукъ салады. 37. Таулу эр кишиге негерлик этген хайуан.

ЁРСИНЕ: 1. Уллу малны тюрлюсю. 2. Чегем ауузунда эски эл. 3. Бизге бек сыйлы китап. 4. Къанатлыны буруну. 6. Дебет этиучю къылыч. 11. Жараны байлагъанда керек зат. 12. Уллу, къалын тиширчу жаулукъ. 14. Адамны бети къызаргъаны. 16. Ол ачны билмейди дейдиле. 17. Сют ичген къозу. 18. Сюйдюм,

жюрек илеши. 21. Ат туюкны жасауу. 23. Жюнюн сыйлысы. 24. Къуранны тили. 25. Адамны жюрегинде орналган сезим. 26. Юйрөнмеген байтал. 27. Жилек. 29. Ол дуня. 30. Тюдден этилген как. 32. Дуня. 34. Къагъанакъ сабийни ол сюеги алгъа жумушакъ болады.

Сахна
Магъаналы затланы юсюнден масхара халда
Къулийланы Къайсын атлы Малкъар къырал драма театр сахна искусствону сюйгенлени Б. Нушични пьесасына кере **«Философияны доктору»** деген спектакльге чакъырады.
Оюн **2018 жылны 25 июлдан Къырал концерт залда (Шогенцуков атлы орам, 28)** кепгозлюнюрюкдю.
19.00 сагъатда башланарыкъды.
Соруулары болганла бу телефон номерлеге селешсинле: **8(8662) 95-85-50; 8-938-691-25-39; 8-909-490-12-11.**

Судуку

3		1	5	4		2
5	7	9		6		8 1
	9	6		1		2
1						9
	8	3		5		1
2	4	5		8		3 7
8		4	3	9		6

ГАЗЕТНИ 84-чю НОМЕРИНДЕ БАСМАЛАННГАН СУДУКУНУ ЖУУАПЛАРЫ:

3	7	8	2	4	6	9	5	1
1	5	9	8	7	3	2	4	6
2	4	6	5	9	1	7	8	3
8	1	2	3	5	4	6	9	7
5	3	7	6	8	9	4	1	2
6	9	4	1	2	7	8	3	5
4	8	1	7	6	5	3	2	9
9	6	5	4	3	2	1	7	8
7	2	3	9	1	8	5	6	4

Ёрсине, эние да белгиленген квадратлада тарихле къайтарылмазгъа керекдиле. Тюз толтурулган судукуну эсеби барысында да бир боллукъду.

ТОКУМАЛАНЫ Салим хазырлагъанды.

ГАЗЕТНИ 84-чю НОМЕРИНДЕ БАСМАЛАННГАН СЁЗБЕРНИ ЖУУАПЛАРЫ:

Эние: 1. Къуурдакъ. 6. Къанбуз. 7. Атабий. 9. Къайдам. 11. Сабан. 12. Ажокъа. 13. Алтуракъ. 20. Ылытхын. 21. Хорасан. 22. Самара. 23. Азатлыкъ. 24. Къобузчу. 26. Жакълаучу. 30. Азмыш. 31. Жалкъа. 32. Арматура. 33. Анака. 34. Акътау.
Ёрсине: 2. Узункюл. 3. Акътамакъ. 4. Къалкъан. 5. Чибжи. 8. Балдыражюз. 10. Акъылсызлыкъ. 14. Тазалыкъ. 15. Агъартыу. 16. Чыракъ. 17. Чыбыкъ. 18. Готон. 19. Индус. 25. Чырмау. 27. Айрыкам. 28. Чурукъчу. 29. Саулукъ.

Учредительле: Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти бла Правительствоосу

Баш редактор
АТТАЛАНЫ Жамал
РЕДАКЦИЯ:
ТЕКУЛАНЫ Хауа
(баш редакторну орунбасары),
ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нажабат
(баш редакторну орунбасары),
ТОКЪЛУЛАНЫ Борис
(жууаплы секретарь),
МОКЪЛАНЫ Зукура (беломно редактору),
ТИКАЛАНЫ Фатима (беломно редактору).

ТЕЛЕФОНЛА:
Редакторну приёмный - 42-63-01. Баш редакторну орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретарь - 42-66-85.
Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.
Газет Басманы эм асламлы информацияны эркинликлерин къоруулау жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 2016 жылда 19 декабрде регистрация этилгенди.
Регистрация номер — ПИ № ТУ07-00118. Индекс - 51532
Газетни басмагъа "КъМР-Медиа" ГКУ-ну компьютер службасы хазыр этгенди.
Газет "Тетраграф" ООО-ну типографиясында басмаланганды. Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 33

Номерге графикге кере 19.00 сагъатда къол салынады. 20.00 сагъатда къол салынганды.
ГАЗЕТНИ НОМЕРИНИ ЧЫГАРГЪАНЛА:
Муусукаланы Сакинат - дежурный редактор; Кетенчиланы Зульфия, Кучукъланы Сафият - жууаплы секретары орунбасарлары; Токумаланы Салим - (1,2,3,4-чю бетле), Ахмедбекъланы Жангъа - (4,12-чи бетле), Зезаланы Лида - (10,11-чи бетле) - корректорла.
Тиражы 1401 экз. Заказ № 716
Багъасы 15 сомду.

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 5
электронный почтасы: **elbor_50@mail.ru**